

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121445681
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6121445681.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava - Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XXX, A., o zaplatenie 1.492,41 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 07. apríla 2022 č. k. 10Csp/148/2021-240, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 07. apríla 2022 č. k. 10Csp/148/2021-240 (napadnutý rozsudok) I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 1.314,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 1.314,31 eur od 16.03.2019 do zaplatenia, všetko v splátkach po 50,- eur mesačne, zročných vždy do 28-eho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, II. v zostávajúcej časti súd žalobu zamietol, III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 11,04%.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanej zaplatenia spotrebiteľského úveru v rozsahu istiny úveru 1.492,41 eur s príslušenstvom, ktoré pozostáva z vyčísleného úroku 874,88 eur, vyčíslených úrokov z omeškania 225,17 eur a úrokov z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 1.993,43 eur od 02.12.2020 do 10.12.2020, 1.875,76 eur od 11.12.2020 do 18.01.2021, 1.825,76 eur od 19.01.2021 do 16.02.2021, 1.775,76 eur od 17.02.2021 do 16.03.2021, 1.720,76 eur od 17.03.2021 do 16.04.2021, 1.645,76 eur od 17.04.2021 do 14.05.2021, 1.590,76 eur od 15.05.2021 do 16.06.2021, 1.530,76 eur od 17.06.2021 do 15.07.2021, 1.470,76 eur od 16.07.2021 do zaplatenia.

3. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a namietala, že žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaným subjektom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje nesprávnu výšku spotrebiteľského úveru a tým pádom aj nesprávnu RPMN a že dodávateľ úveru pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere neposúdil s odbornou starostlivosťou jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že dňa 10.08.2018 bola cez NONSTOP BANKING uzatvorená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ medzi VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou, podľa ktorej bol dlžníčke poskytnutý spotrebiteľský úver - VÚB Pôžička bezúčelová vo výške 3.000 eur s fixnou úrokovou sadzbou počas celej doby trvania zmluvy (vo výške bez zliav), jednorazovom čerpaní úveru dňa 10.08.2018, pri celkovom počte anuitných splátok 96, s dátumom prvej anuitnej splátky 28.08.2018, frekvenciou

mesačne, s dobou trvania zmluvy na dobu určitú 96 mesiacov. Výška úrokovej sadzby predstavovala 13,76 % ročne vo výške so zľavami ak boli poskytnuté platnej ku dňu schválenia úveru, mesačnej anuitnej splátky vrátane poisťného 53,90 eur z toho mesačná splátka poisťného 2,43 eur. Výška úrokovej sadzby bez zľavy z Voliteľnej služby 57,30 eur a z toho mesačná splátka poisťného 2,43 eur. Zmluva o spotrebiteľskom úvere ďalej obsahuje číslo účtu pre čerpanie úveru, úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne za každý deň omeškania a súčasťou sú aj podmienky za ktorých sa veriteľ zaviazal vrátiť dlžníčke poplatok za poskytnutie úveru po uplynutí 18 kalendárnych mesiacov od čerpania úveru: 1. dlžníčka má vo VÚB a.s. zriadené na svoje meno bežný účet najneskôr ku dňu uzavretia tejto úverovej zmluvy z ktorého sú inkasované splátky úveru, 2. zasielaná mesačná suma peňažných prostriedkov na bežný účet bude minimálne vo výške dvojnásobku mesačnej anuitnej splátky pričom tento limit musí byť splnený minimálne 16 krát počas 18 mesačnej lehoty od čerpania úveru. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj dojednanie voliteľnej služby: odmena - zľava z úrokovej sadzby vo výške 2,00 % ročne. Jednalo sa o benefit pre dlžníčku za to, že úver nebude predčasne splatený alebo čiastočne splatený formou mimoriadnej splátky zo strany dlžníčky a to za podmienok v tejto zmluve uvedených. Dlžníčka sa zaviazala poskytnúť úver splácať mesačnými anuitnými splátkami riadne a včas. RPMN predstavovala 14,85 % a bola vypočítaná z nasledovných údajov. Celkové náklady dlžníčky 1 971,12 eur a z toho výška úrokovej sadzby 13,76 %, výška poplatku za poskytnutie úveru 30 eur, výška mesačnej anuitnej splátky 51,47 eur, celkový počet anuitných splátok 96, lehota splatnosti úveru 96 mesiacov, výška úveru 3.000 eur, celková čiastka ktorú má dlžníčka zaplatiť 4 971,12 eur a z toho istina 3.000 eur, výška celkových nákladov dlžníčky 1.971,12 eur. RPMN bez zľavy z voliteľnej služby predstavovala 17,12 % a bola vypočítaná z nasledovných údajov. Celkové náklady dlžníčky 2.297,52 eur a z toho výška úrokovej sadzby 15,76 %, výška poplatku za poskytnutie úveru 30 eur, výška mesačnej anuitnej splátky 54,87 eur, celkový počet anuitných splátok 96, lehota splatnosti úveru 96 mesiacov, výška úveru 3.000 eur, celková čiastka ktorú má dlžníčka zaplatiť 5.297,52 eur a z toho istina 3.000 eur, výška celkových nákladov dlžníčky 2.297,52 eur.

5. Žalobca v priebehu sporu predložil listinu s názvom dáta dopytu zo dňa 10.08.2018 na meno A. B. s rodným číslom žalovanej. Táto listina obsahuje 21 otázok a odpovedí ohľadom zamestnania žalovanej, jej vymeriavacieho základu za posledné dva mesiace, či žalovaná je poberateľkou dôchodku a akého, aký mala priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace. Dáta dopytu ďalej obsahujú zhrnutie splátkové, výpis z registra klientskych informácií, kontrakty vrátane zoznamov, profil splácania.

6. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere žalovaná ako dlžníčka vyjadrila súhlas so zvolením si jedného zo súborov poistenia, súhlasila s poistením a tým, aby ju veriteľ zahrnul medzi poistené osoby v zmysle Rámcovej poisťnej zmluvy pre poistenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver a vyhlásila, že sa riadne oboznámila a súhlasí s Rámcovou zmluvou a príslušnými všeobecnými poisťnými podmienkami pre poistenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Súhlasila aj s tým, že oprávnenou osobou na prijatie poisťného plnenia je veriteľ a prejavila záujem o základný súbor poistenia (poistenie pre prípad smrti, poistenie invalidity v rozsahu nad 70% a poistenie práceneschopnosti na 30 dní). Začiatok poistenia bol určený od 00 hod. dňa prvého čerpania úveru. Žalobca pripojil k žalobe informačný dokument o poisťnom produkte poistenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver spoločnosťou Poistovnía Cardif Slovakia a.s.. Tento dokument zahŕňa informácie kombinovaného životného a neživotného poistenia pre prípad vybraných rizík dojednávaných vo forme súborov poistenia. Dokument obsahuje odpovede na otázky čo je predmetom poistenia (základný súbor poistenia a rozšírený súbor poistenia), aké je poisťné plnenie, čo nie je predmetom poistenia a obmedzenia ako aj povinnosti pred uzatvorením poistenia a počas trvania poistenia.

7. Dňa 13.11.2020 bola medzi postupcom VÚB a.s. a postupníkom EOS KSI Slovensko s.r.o., teda žalobcom, uzatvorená rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom bolo postúpenie pohľadávok postupcu postupníkovi za podmienok v zmluve uvedených pričom sa jednalo o pohľadávky spĺňajúce parametre podľa tejto zmluvy. Dňa 01.12.2020 bola postupcom - VÚB a.s. a postupníkom - žalobcom podpísaná žiadosť o postúpenie a prevod s odvolaním sa na rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020. Postupca priložil 1 nosič CD-ROM obsahujúci zoznam pohľadávok, ktoré sa postúpili na postupníka. Príloha k zmluve o postúpení pohľadávok medzi postupcom a postupníkom zo dňa 01.12.2020 obsahuje aj pohľadávku, ktorá je žalobcom uplatnená v tomto spore. Listom zo dňa 07.12.2020 VÚB a.s. oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na postupníka, teda žalobcu s tým, že všetky povinnosti je potrebné podľa zmluvy plniť postupníkovi na bližšie špecifikovaný bankový účet.

8. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že Treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 08.02.2019 adresovanou žalovanej banka oznámila, že aj napriek predchádzajúcim upomienkam doteraz neboli uhradené záväzky plynúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ku dňu 08.02.2019 po lehote splatnosti bola evidovaná pohľadávka banky celkom 174,70 eur. Žalovaná bola zároveň vyzvaná na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s upozornením, že v opačnom prípade bude banka požadovať, aby žalovaná vrátila celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere a zároveň aj na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 08.02.2019 bola podľa pripojeného poštového podacieho hárku, ktorý obsahuje aj špecifikáciu zásielky upomienka 3, odoslaná žalovanej na adresu C. XXX/XXX, A..

9. Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 15.03.2019, adresovaného a dňa 21.03.2019 doručeného žalovanej (doručenka) banka oznámila žalovanej, že napriek predchádzajúcim upomienkam nebola uhradená dlžná pohľadávka banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v znení všeobecných obchodných podmienok VÚB a.s. pre poskytovanie úverov. Z uvedeného dôvodu bola dňom 15.03.2019 vyhlásená predčasná splatnosť úveru vrátane príslušenstva zo zostatkom 3.121,29 eur a z toho istina 2.931,73 eur, úroky 167,91 eur a poplatky 21,65 eur. Žalovaná bola zároveň vyzvaná na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní s upozornením, že v opačnom prípade bude pristúpené k vymáhaniu pohľadávky banky využitím dostupných právnych prostriedkov. Pokusom o zmier zo dňa 07.12.2020 právny zástupca žalobcu oznámil žalovanej, že jej pohľadávka voči žalobcovi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavuje spolu 3.433,32 eur a z toho istina 1.993,43 eur, riadny úrok 874,88 eur, úrok z omeškania do postúpenia pohľadávky 225,17 eur, poplatky 21,65 eur a úrok z omeškania po postúpení pohľadávky 1,91 eur a napokon náklady právneho zastúpenia 316,28 eur. Žalovaná bola vyzvaná na úhradu tohto dlhu najneskôr do 10 dní.

10. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení od 01.07.2018 do 31.08.2018, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení od 28.11.2020 do 28.12.2020, § 1, § 2 písm. a/, § 2 písm. b/ ods. 4, § 2 písm. c/, § 2 písm. d/, § 5 ods. 1 písm. a/, b/, § 8, § 13 ods. 3 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku v znení účinnom od 1.1.2015 a dospel k záveru, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah, keď medzi VÚB a.s. a žalovanou bola uzatvorená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej podľa dojednaných podmienok mal byť žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 3.000 eur; VÚB a.s. mala postavenie dodávateľa a žalovaná postavenie spotrebiteľa. Právny vzťah tak vznikol z bankového úveru. Strany sa zhodli v tom, že po poskytnutí spotrebiteľského úveru do začatia sporu, teda do 30.07.2021, žalovaná uhradila spolu banke a následne aj žalobcovi ako postupníkovi celkovo 1.655,69 eur a z toho do zosplatenia úveru 1.133,02 eur a po zosplatení úveru ďalších 522,67 eur. Počas trvania súdneho sporu žalovaná nerealizovala žiadne plnenie.

11. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná namietala, že žalobca v žalobe neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Žalobca uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.08.2018 sa banka obrátila na Sociálnu poisťovňu, do úverového registra a žalovanej dala k dispozícii vyhlásenie o svojich majetkových pomeroch. Žalovaná deklarovala, že od júna 2018 je zamestnaná na trvalý pracovný pomer ako administratívny pracovník, je slobodná a má ukončené stredné vzdelanie s maturitou. Maximálne splátkové zaťaženie bolo stanovené na 55 % z akceptovaného príjmu.

12. Žalovaná namietala, že pri zosplatení úveru žalobca nepostupoval dôsledne podľa § 53 ods. 9 OZ k § 565 OZ. Žalobca v tomto smere mal za to, že pri zosplatení úveru postupoval v súlade so zákonnou úpravou. Vyslovil presvedčenie, že zákon nepredpisuje formu vyhlásenia o mimoriadnej splatnosti, veriteľ musí vyzvať dlžníka písomnou výzvou alebo namiesto výzvy adresovanej dlžníkovi uplatniť právo na zaplatenie celej pohľadávky podaním žaloby na súde. Ďalej mal za to, že na zosplatenie úveru musia byť splnené tri podmienky: a) táto možnosť musí byť dohodnutá, b) omeškanie dlžníka aspoň s tromi mesačnými splátkami, c) upozornenie dlžníka na možnosť zosplatenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva. Podmienka pod bodom a) je podľa žalobcu splnená, pretože je uvedená v článku 5 zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.08.2018. Podmienka pod bodom b) má byť podľa žalobcu splnená, pretože žalovaná bola v omeškaní aspoň s tromi už zročnými mesačnými splátkami. K podmienke pod bodom c) žalobca poznamenal, že výzvou zo dňa 08.02.2019 postupca,

teda banka, vyzvala žalovanú na úhradu omeškaných splátok vo výške 174,70 eur s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru, čo pri výške mesačnej splátky 53,90 eur znamená omeškanie viac ako troch mesačných splátok. Z dôvodu neuhradenia dlžných splátok postupca pristúpil podaním zo dňa 15.03.2019 k zosplatneniu úveru. Súd prvej inštancie uviedol, že sa pripája k stanovisku žalobcu. Niet pochyb o tom, že k zosplatneniu úveru musí predchádzať výzva dodávateľa adresovaná spotrebiteľovi, ktorej obsahom je upozornenie v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatnením pohľadávky. Dodávateľ je povinný túto povinnosť splniť jednak po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a jednak aspoň 15 dní pred vykonaním svojho práva. Bol dôsledne dodržaný postup dodávateľa, teda banky. Z výsledkov vykonaného dokazovania je tak zrejmé, že k zosplatneniu úveru v súdnej veci došlo účinne dňa 15.03.2019.

13. Výsledkami vykonaného dokazovania bola preukázaná správnosť právnej argumentácie žalobcu ohľadom posúdenia otázky danosti jeho aktívnej vecnej legitímácie v spore. Žalobca teda v spore dokázal, že žalovaná pohľadávka bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho možno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné. Žalobca preukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda preukázal svoju aktívnu legitímáciu. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j., že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane.

14. Žalovaná ďalej namietala, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o celkovej výške úveru a ďalej obsahuje nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa. Mala za to, že hoci bola dohodnutá výška spotrebiteľského úveru 3.000 eur, z tejto čiastky mal byť okamžite žalobcom započítaný poplatok vo výške 30 eur a tým pádom žalovaná čerpala spotrebiteľský úver vo výške 2.970 eur, čo má mať za následok nesprávnu výšku RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalobca k tomu uviedol, že poplatok za spracovanie úveru vo výške 30 eur bol podľa dohodnutých podmienok splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru. Súd prvej inštancie k tomu uviedol, že poskytnutie spotrebiteľovi nižšieho úveru ako je uvedený v zmluve a to o sumu rovnajúcu sa poplatku za poskytnutie úveru a aj následné pričítanie úrokov z neposkytnutých peňažných prostriedkov odporuje spotrebiteľskému právu a považuje sa za porušenie § 9 ods. 2 písm. g) citovaného zákona, čo má za následok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Nesprávne uvedená výška spotrebiteľského úveru má nepochybne vplyv aj na ďalšiu náležitosť zmluvy o úvere, ktorou je ročná percentuálna miera nákladov.

15. Z vyššie uvedených dôvodov a citovaných ustanovení tak súd prvej inštancie dospel k záveru, že spotrebiteľský úver poskytnutý bankou žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.08.2018 je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona. Banka poskytla žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 2.970 eur, žalovaná do začatia sporu a zároveň aj ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku zaplatila celkovo banke a následne aj žalobcovi 1.655,69 eur čo znamená, že na istine žalovaná má dlh voči žalobcovi vo výške rozdielu týchto súm, teda 1.314,31 eur a v dôsledku toho bolo žalobe vyhovené v časti istiny v tomto rozsahu a v zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá. Podľa § 517 ods. 2 OZ k § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 v znení od 01.01.2015 bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania, pretože s priznanou istinou 1.314,31 eur sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu dňa, ktorý nasleduje po dni zosplatnenia a do omeškania sa tak dostala dňa 16.03.2019 a v zostávajúcej časti uplatneného úroku z omeškania bola žaloba zamietnutá.

16. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 2 CSP, pretože každá zo strán mala vo veci len čiastočný úspech. Žalobca si v spore uplatňoval vyčíslenú istinu úveru 1.492,41 eur a vyčíslený úrok 874,88 eur čo je spolu 2.367,29 eur. Žalobca mal vo veci úspech 1.314,31, žalovaná mala vo veci úspech 1.052,98, takže celkový úspech mal v konaní žalobca v rozsahu 261,33/2.367,29, čo pri násobku 100% je 11,04%.

17. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca v zamietajúcej časti výroku, žiadal v tejto časti rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu, alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že sa nestotožňuje s názorom okresného súdu, že zmluva o splátkovom úvere č. 431657211100818 7 zo dňa 10.08.2018 neobsahuje správne náležitosti ustanovené v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Okresný súd nedostatočným spôsobom skúmal skutkový stav čo

malo za následok, že prípad nesprávne právne posúdil. Namietal aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko súd v odôvodnení v bode 20.3 uvádza: „...poskytnutie spotrebiteľovi nižšieho úveru ako je uvedený v zmluve a to o sumu rovnajúcu sa poplatku za poskytnutie úveru a aj následné pričítanie úrokov z neposkytnutých peňažných prostriedkov odporuje spotrebiteľskému právu a považuje sa za porušenie § 9 ods. 2 písm. g) citovaného zákona, čo má za následok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.“ Z uvedeného nie je žalobcovi zrejmé, ako dospel súd k uvedenému záveru, nakoľko zákonné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (dňa 10.08.2018) znelo nasledujúco: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: ...g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru.“ V zmysle odôvodnenia rozhodnutia okresný súd vzhľadom na spotrebiteľský úver ako bezúročný a bez poplatkov, nakoľko predmetná Zmluva podľa názoru súdu neobsahovala údaj podľa ust. § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ. Domnieva, že došlo k chybe, keď súd na daný prípad aplikoval ust. ZoSÚ platné do 30.04.2018, avšak v dôsledku uvedenej chyby nie je bez pochyb zrejmé, z akého dôvodu súd posúdil poskytnutý úver ako bezúročný a bezpoplatkový, keďže skutočnosť, či Zmluva obsahovala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ v čase uzavretia zmluvy neboli v tomto konaní sporné a teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné. Zastáva názor, že zmluva obsahuje správny údaj o celkovej výške poskytnutého úveru v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. g) (h), pretože postupca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 3.000 eur. Dohodli poplatok za poskytnutie úveru vo výške 30 eur, ktorý mal byť splatný ku dňu prvého čerpania úveru. Z predloženej platobnej histórie preukázateľne vyplýva, že žalovaný dňa 10.08.2018 čerpal sumu vo výške 3.000 eur. V tento deň bola postupcom zrealizovaná aj ďalšia účtovná operácia vo výške 30 eur, a to práve na úhradu poplatku za poskytnutie úveru, keďže zmluvné strany si v zmluve dohodli, že tento bude uhradený z prostriedkov úveru, čo sa v tomto prípade aj skutočne stalo. Súd v ničom neuviedol, že by si uvedený poplatok nebolo možné dojednať (s existenciou poplatkov napokon počíta aj samotný ZoSÚ) – avšak súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov len z dôvodu, že došlo k úhrade spracovateľského poplatku z rovnakého účtu, na aký bol úver čerpaný. Žalobca opakovane zdôrazňuje, že z predloženého výpisu transakcií (platobnej histórie) jasne vyplýva, že žalovaný čerpal úver v celkovej výške 3.000,00 € a až následne bol vyrubený poplatok za poskytnutie úveru vo výške 30,00 €. Uvedený poplatok bol však zaplatený jednorazovo pri prvom poskytnutí úveru, čo nepochybne vyplýva aj z obsahu Zmluvy. Žalobca ďalej uviedol, že je logické, že ak by bola celková čiastka úveru iná, ako je uvedená v zmluve (3.000 eur), malo by to nepochybne vplyv na vypočítanú výšku RPMN, keďže tento údaj je jednou z premenných, ktoré sú použité na výpočet RPMN. Nakoľko podľa názoru žalobcu je táto uvedená správne, má za to, že RPMN uvedená v Zmluve vo výške 14,85% je správna.

18. Proti uvedenému rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie i žalovaná v časti výroku I., žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Uviedla, že podľa jej názoru neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru, pretože v čase upozornenia na možnosť zosplatnenia 08.02.2019 nebola v omeškaní viac ako 3 mesiace so splatnosťou akejkoľvek splátky, bola v omeškaní so splátkou splatnou 28.11.2018 a to 73 dní, preto Tretia upomienka – pokus o zmier nemôže byť považovaná ako upozornenie na uplatnenie práva na zosplatnenie. Nebola ani dodržaná lehota 90 dní, ani omeškanie 3 mesiace. Následne potom právny predchodca žalobcu nemohol neplatne zosplatnenú pohľadávku postúpiť na žalobcu a preto žalobca nemá v konaní aktívnu legitimáciu. K otázke skúmania bonity – jej schopnosti splácať úver uviedla, že v čase poskytnutia úveru bola zamestnaná iba tri mesiace, preto právny predchodca žalobcu nemohol relevantne vyhodnotiť jej príjmy, teda nekonal s odbornou starostlivosťou.

19. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že nie sú dané podmienky ani na potvrdenie a ani na zmenu napadnutého rozsudku. Preto tento rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. c) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 (požiadať o zaplatenie celej pohľadávky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka veta prvá, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka musí predchádzať postup uložený veriteľovi v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda upozornenie spotrebiteľa veriteľom, že dôjde k uplatneniu jeho práva na zaplatenie celej pohľadávky. Zároveň musí byť zachovaná 15 dňová lehota medzi upozornením spotrebiteľa veriteľom na uplatnenie jeho práva a samotnou žiadosťou o zaplatenie celej pohľadávky. Lehota 15 dní dáva spotrebiteľovi možnosť zaplatiť dlžné splátky a predísť tak právu veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky. Pokiaľ veriteľ vyzval spotrebiteľa, ktorý sa dostal do omeškania, na plnenie dlhu a zároveň ho upozornil, že v prípade, ak k plneniu nedôjde, pristúpi k uplatneniu svojho práva na zaplatenie celej pohľadávky, postupoval v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a mohol spotrebiteľa požiadať o zaplatenie celej pohľadávky v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ podľa § 53 ods. 9 uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky. Veriteľ teda môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky za splnenia už vyššie uvedených podmienok (uplynutie 15 dní od upozornenia spotrebiteľa na uplatnenie práva podľa § 565 OZ), pričom zároveň musí byť spotrebiteľ v omeškani so splátkou tri mesiace a v lehote 15 dní, ktorá mu bola poskytnutá na plnenie, dlh nezaplatil. V čase, keď veriteľ žiada o zaplatenie celej pohľadávky (§ 565 OZ), môže a veľmi často aj nastane situácia, že dlžník bude s omeškaním nielen so zaplatením jednej splátky viac ako tri mesiace, ale môže byť v omeškani aj s viacerými splátkami viac ako tri mesiace. Uvedené závisí predovšetkým od toho, či veriteľ adresuje upozornenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dlžníkovi bezprostredne po tom ako sa dozvie, že veriteľ nespĺnil splátku splatnú v danom mesiaci, alebo výzvu adresuje po nesplnení napr. dvoch, či troch splátok, pričom niektorý veriteľ môže poskytnúť dlžníkovi čas na plnenie aj v dlhšom časovom horizonte ako je zákonom stanovených 15 dní, napr. 30 dní (v prejednávanej veci bolo spotrebiteľovi poskytnutých viac ako 30 dní). Podstatné však je, že veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (postačuje 1 splátka). Uvedené je dôležité z toho dôvodu, aby veriteľ nepristúpil k uplatneniu práva podľa § 565 OZ skôr, ako bude spotrebiteľ v omeškani so splátkou menej ako tri mesiace. Trojmesačná lehota omeškania so splatnou splátkou poskytuje dlžníkovi určitý časový priestor začať plniť, a to predtým, než veriteľ pristúpi k uplatneniu práva podľa § 565 OZ.

21. Aj podľa výkladu k ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre prax I., od autora D. B., Vydavateľstvo EUROUNION, str. 759 vyplýva, že „Rozhodujúce je iba to, či v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškani s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva“. Ďalej sa vo výklade uvádza „Pre uplatnenie práva stačí, ak je spotrebiteľ v omeškani čo len s jednou splátkou. Ods. 9 totiž upravuje iba to, kedy najskôr môže dodávateľ toto práva uplatniť, bez toho aby určovalo, s koľkými platbami je spotrebiteľ v omeškani. Vyplýva to nielen z logického výkladu komentovaného ustanovenia, ale aj z gramatického výkladu, nakoľko zákonodarca pri formulácii ods. 9 pri odkaze na nezaplatenú splátku použil jednotné číslo.“

22. Súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal posúdením aktívnej legitímácie žalobcu z hľadiska procesu zosplatenia a postúpenia pohľadávky banky voči spotrebiteľovi. Proces postúpenia pohľadávky zo strany veriteľa, ktorým je banka, mal byť nasledovný: Ak nastala splatnosť spotrebiteľom neuhradenej splátky a klient bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, banka pred samotným zosplatením úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka) a pred následným postúpením pohľadávky mala preukázateľne vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy (§ 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, že by dlžník na výzvu nereagoval a bola by splnená podmienka omeškania po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, banka mohla postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku (§ 524 až § 530 Občianskeho zákonníka) na inú osobu, a to aj na takú, ktorá nie je bankou, a aj bez súhlasu dlžníka.

23. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, môže banka postúpiť pohľadávku iba za splnenia podmienky, že pred postúpením pohľadávky vyzvala

dlužníka na úhradu pohľadávky a ten je i napriek tejto výzve v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 dní. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by právny predchodca žalobcu dodržal vyššie uvedený postup pred postúpením pohľadávky zaslaním výzvy na zaplatenie zosplatennej pohľadávky. Uvedená skutočnosť unikla pozornosti súdu prvej inštancie. Ak nebol splnený postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, potom právny predchodca žalobcu pohľadávku voči žalovanej nemohol postúpiť a žalobca tak nemohol nadobudnúť voči žalovanej práva z predmetného úveru.

24. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd nemal inú možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie sa bude opätovne zaoberať vecou v naznačenom smere a svoje nové rozhodnutie zdôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP tak, aby bolo presvedčivé a v prípade ďalšom odvolacom konaní preskúmateľné. Zároveň súd v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania.

25. Súd prvej inštancie si v prvom rade vyrieši platnosť zosplatenia pohľadávky a postúpenia pohľadávky s ohľadom na celého procesu podľa zákonných požiadaviek dodržania lehôt, výziev a doručenia. Bude reagovať i na námietku žalovanej, že poštový hárok nie je relevantný dôkaz. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ ide o doručovanie písomností neprítomnej osobe, teda osobe, ktorá si zásielku doručovanú poštovým úradom neprevzala, platí tzv. teória dôjdenia. Podľa tejto teórie sa písomnosť považuje za doručení v okamihu, keď sa písomnosť dostala do sféry dispozície jej adresáta. Do sféry dispozície adresáta sa písomnosť dostane vtedy, ak má daný adresát objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky, a to bez ohľadu na to, či tak i skutočne urobil. Platí totiž, že ak odosielateľ odovzdal zásielku poštovému úradu za účelom jej doručenia adresátovi, adresát mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky – ak tak následne v dôsledku vlastného konania neurobí, túto skutočnosť nie je možné pripísať na ťarchu odosielateľa.

26. V súvislosti s platnosťou zosplatenia sa bude zaoberať aj tým, či právny predchodca dôsledne skúmal bonitu žalovanej, t. j. či s odbornou starostlivosťou skúmal jej schopnosť splácať úver. Ohľadne skúmania bonity žalovanej pred poskytnutím úveru odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver veriteľ berie do úvahy výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi pri skúmaní bonity klienta postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom zákonodarca neuviedol zákonnú definíciu tohto pojmu. Aj napriek absencii takejto zákonnej definície možno vychádzať z toho, že odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a nepochybne kľúčovým je aj pri skúmaní bonity klienta využívaním prostredníctvom databáz a registrov.

27. V prípade ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že žalobca má aktívnu legitímáciu v konaní, potom sa bude zaoberať ďalšími námietkami sporových strán uvedenými v ich odvolaniach i v priebehu konania.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).